

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 20Csp/117/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121207234
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Bujňák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2022:8121207234.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov, sudcom JUDr. Marekom Bujňákom, v právnej veci žalobcu Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom Mýtina 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154, právne zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, Mýtina 48, P.O.BOX 205, 810 00 Bratislava, proti žalovanej O. S., D.. XX.XX.XXXX, N. S. Š. XX, XXX XX A., P. Z., právne zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom ul. Sov. hrdinov 163/66, Svidník, o zaplatenie 1.239,84 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalobu zamieťa.

II. Žalobca je povinný nahradiť žalovanej trovy konania v rozsahu 100%, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Pôvodný žalobca si žalobou uplatnil proti žalovanej nárok na zaplatenie sumy 1.239,84 eura s príslušenstvom. Uplatnený nárok odôvodnil tým, že pôvodný žalobca a žalovaná uzatvorili spolu dňa 16.10.2015 zmluvu o pôžičke č. 7157596/6600501278, na základe ktorej poskytol žalovanej pôžičku vo výške 2.000,- eur. Podľa zmluvy o pôžičke mala žalovaná splácať pôžičku v pravidelných 60 mesačných splátkach v sume 55,83 eura, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 3.349,80 eura. Do dnešného dňa uhradila žalovaná z vyššie uvedenej zmluvy sumu 1.898,56 eura. Vzhľadom na to, že žalovaná porušila svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas t.j. v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve, pôvodný žalobca dňa 28.11.2018 listom - predžalobná upomienka, vyzval žalovanú k úhrade dlžných splátok a žalovanú upozornil na možnosť vyhlásenia splatnosti celého úveru. Nakoľko k úhrade dlžných splátok ani v dodatočne poskytnutej lehote nedošlo, pôvodný žalobca dňa 19.01.2019, úver zosplatnil, o čom bola žalovaná informovaná listom zo dňa 20.01.2019 - „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“. Celkový dlh žalovanej ku dňu podania návrhu predstavuje sumu 1.239,84 eura.

2. Žalovaná s podanou žalobou nesúhlasila. Vo vyjadrení k žalobe uviedla, že zmluva neobsahuje zákonom požadované náležitosti, a preto je úver bezúročný a bez poplatkov. Žalovaná má za to, že úrok dohodnutý v zmluve je v rozpore s dobrými mravmi. Nakoniec vzniesla námietku premlčania.

3. Žalobca v replike poukázal na výrok rozsudku Súdneho dvora EÚ (tretia komora) zo dňa 09.11.2016 vo veci C-42/15. Má za to, že zmluva obsahuje všetky zákonné náležitosti a nárok nie je premlčaný.

4. Žalovaná v duplike opäť poukázala na chýbajúcu dobu trvania zmluvy. K tomu poukázala na uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 20.02.2020, sp. zn. 19Co/76/2019 a rozsudky sp. zn. 6Co/116/2016 zo dňa 28.11.2019 a 1CoCsp/19/2020 zo dňa 19.11.2020. Opätovne poukázala na rozpor úrokov s dobrými

mravmi. Pokiaľ ide o premlčanie má za to, že premlčacia doba začala plynúť 21.08.2018 a skončila 21.08.2021.

5. V priebehu konania pôvodný žalobca postúpil svoju pohľadávku na spoločnosť Intrum Slovakia, s.r.o.. Uznesením zo dňa 28.03.2022, č.k. 20Csp/117/2021 - 83 súd pripustil zmenu na strane žalobcu.

6. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a zistil tento skutkový stav:

7. Právny predchodca žalobcu a žalovaná uzatvorili dňa 08.10.2015 zmluvu o spotrebiteľskom úvere (ďalej aj ako „Zmluva“), na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý bezúčelový úver vo výške 2.000,- eur, ktorý sa žalovaná zaviazala splácať v 60 mesačných splátkach. V zmluve je uvedená výška úrokovej sadzby 25% p.a., ročná percentuálna miera nákladov (RPMN) 25% a celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť 3.349,80 eura. Priemerná RPMN bola 18,01%. Termín konečnej splatnosti bol 10/2020.

8. Právny predchodca žalobcu listom zo dňa 28.11.2018 upozornil žalovanú na omeškanie dlžných splátok a vyzval žalovanú k ich úhrade. Zároveň ju upozornil na oprávnenie úver zosplatiť.

9. Listom zo dňa 20.01.2019 právny predchodca žalobcu vyhlásil predčasnú splatnosť úveru.

10. Zistený skutkový stav súd takto právne posúdil:

11. Podľa § 52 ods. 1,2,3,4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len ako „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

12. Podľa § 53 ods.1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

13. Podľa § 53 ods.5 OZ, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

14. Podľa § 54 ods.1, 2 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

15. Podľa § 53 ods.9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

16. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

17. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o postúpení pohľadávky, (ďalej aj ako „zákon o

bankách“), ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu^{87ac}) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/483/20200701.html>> ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu.^{87ad}) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/483/20200701.html>> Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

18. Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

19. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná.

20. Súd sa v prvom rade zaoberal aktívnou vecnou legitimitáciou žalobcu. Posudzovaný právny vzťah strán je právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou, keďže právny predchodca žalobcu bol od uzavretia zmluvy v postavení dodávateľa a žalovaná v postavení spotrebiteľa. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že medzi pôvodným žalobcom a žalovanou bola dňa 08.10.2015 zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý bezúčelový úver vo výške 2.000,-eur, ktorý sa žalovaná zaviazala splácať v 60 mesačných splátkach. V zmluve je uvedená výška úrokovej sadzby 25% p.a., ročná percentuálna miera nákladov (RPMN) 25% a celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť 3.349,80 eura. Priemerná RPMN bola 18,01%. Termín konečnej splatnosti bol 10/2020. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 18.02.2022 bola pohľadávka voči žalovanej postúpená na žalobcu.

21. V civilnom procese platí tzv. prejednacia zásada. Vo všeobecnosti podľa tejto zásady je záležitosťou procesných strán, aké predložia skutkové podklady, vrátane dôkazov. Tvrdiť skutočnosti rozhodujúce pre posúdenie veci a navrhovať dôkazy tieto skutočnosti podporujúce je tak výlučne vecou strán a každá zo strán nesie procesnú zodpovednosť za to, že svojimi tvrdeniami vnesie do procesu ten skutkový materiál, ktorý bude v súlade s jej procesnými záujmami. Súd je oprávnený založiť rozhodnutie na skutočnostiach predložených procesnými stranami, a to, čo strany nepredložia, nemôže brať za základ pre svoje rozhodovanie. Stranám teda hrozí pri nespĺnení dôkaznej povinnosti a pri neunesení dôkazného bremena, nepriaznivé rozhodnutie vo veci samej. Dôkazné bremeno je teda inštitútom procesného práva, ktoré stíha toho účastníka, v ktorého záujme je aby určitá skutočnosť rozhodná podľa hmotného práva a stranou tvrdená bola v konaní skutočne preukázaná. Pravým zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu vydať rozhodnutie i v tých prípadoch, keď určitá skutočnosť pre spor rozhodná dokázaná nebola, teda keď si súd nemôže urobiť záver o tom, že určitá skutočnosť je alebo nie je pravdivá.

22. Najvyšší súd SR v rozsudku zo dňa 28.3.2018, sp. zn. 7 Cdo/26/2017 uviedol: „Podmienky podľa § 92 ods. 8 vety prvej zákona o bankách, za splnenia ktorých môže banka postúpiť svoju pohľadávku inému subjektu, sú z povahy veci podmienkami, bez splnenia ktorých k postúpeniu prísť nesmie (je zakázané). Nerešpektovanie takejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom (§ 39 O. z.).“

23. Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už (1) splatnými, a to za predpokladu predchádzajúcej (2) písomnej výzvy potom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené

predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky.

24. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že aktívna vecná legitímácia žalobcu v konaní nie je daná, keďže nie sú splnené zákonné podmienky na postúpenie pohľadávky voči žalovanej z právneho predchodcu žalobcu na žalobcu.

25. Pokiaľ ide o prvú podmienku tak v konaní bolo preukázané, že právny predchodca žalobcu listom zo dňa 20.01.2019 vyhlásil predčasnú splatnosť úveru. V konaní žalovaná nenamietala, aby jej uvedený list nebol doručený. Súd má za to, že boli splnené všetky podmienky na vyhlásenie predčasnej splatnosti v zmysle § 53 ods. 9 OZ. Navyše ak by aj nedošlo k platnému vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, tak termín konečnej splatnosti bol 10/2020, pričom zmluva o postúpení pohľadávok bola zo dňa 18.02.2022. Cela pohľadávka teda bola v čase postúpenia pohľadávky splatná.

26. Žalobca však v konaní nepreukázal splnenie druhej podmienky pre postúpenie pohľadávky a to, aby právny predchodca písomne vyzval žalovanú pred postúpením pohľadávky. Za takúto výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách súd nepovažoval výzvu zo dňa 28.11.2018 (predžalobnú upomienku), keďže predmetná výzva bola predpokladom, aby právny predchodca žalobcu mohol pristúpiť k zosplateniu úveru § 53 ods. 9 a § 565 OZ. Jedná sa teda o dva odlišné inštitúty, ktoré sledujú iné ratio legis a iný účel naplnenia práv a povinností subjektov. Stotožnenie upozornenia podľa § 53 ods. 9 OZ a výzvy podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách by znamenalo neprimerané uľahčenie popierajúce zmysel právnej úpravy.

27. Za výzvu v zmysle zákona o bankách nie je možné považovať ani oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, keďže uvedeným jednostranným úkonom právny predchodca žalobcu vyhlasuje predčasnú splatnosť úveru. V písomnosti zo dňa 20.01.2019 sa ani nespomína možný postup podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. Podľa názoru súdu písomná výzva podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách je faktickým úkonom, ktorý je nevyhnutnou podmienkou možnosti ďalšieho právneho úkonu, a to postúpenia pohľadávky zo strany banky na osobu, ktorá nie je bankou aj bez súhlasu jej klienta po uplynutí zákonom stanovenej lehoty minimálne 90 kalendárnych dní. V prípade, ak tento faktický úkon nebol preukázateľne vykonaný a doručený žalovanej, nemôže byť platná ani zmluva o postúpení, z ktorej žalobca odvodňuje svoju aktívnu vecnú legitímáciu. Spotrebiteľ musí byť vo výzve upozornený nielen na omeškanie, ale aj na jeho následok, t. j. na vôľu banky postúpiť pohľadávku a na možnosť zvrátiť postúpenie. (pozri tiež rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12CoCsp/36/2020 zo dňa 13.5.2021, rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 22CoCsp/25/2021 zo dňa 28.9.2021)

28. Keďže žalobca ani po výzve súdu nepredložil súdu výzvu pred postúpením pohľadávky v zmysle zákona o bankách, súd má za, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno.

29. S poukazom na vyššie uvedené súd dospel k záveru, že neboli splnené podmienky pre postúpenie pohľadávky, a preto pokiaľ Všeobecná úverová banka, a.s. postúpila na žalobcu pohľadávku, konala v rozpore s ustanovením § 92 ods. 8 zákona o bankách, a preto je Zmluva o postúpení pohľadávky neplatný právny úkon v zmysle § 39 OZ (pre rozpor tohto právneho úkonu so zákonom - ustanovením § 92 ods. 8 zákona o bankách).

30. Vzhľadom na nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu súd žalobu zamietol.

31. Na záver súd dodáva, že zmena z pôvodného žalobcu na terajšieho bola pripustená súdom v priebehu konania. Inštitút zmeny strany sporu je totiž procesným inštitútom, kde súd sa zaoberá splnením podmienok podľa §80 Civilného sporového poriadku t.j. rozhoduje na návrh oprávneného subjektu s tým, že musí byť preukázaný súhlas toho, kto má vstúpiť na miesto žalobcu a že nastala skutočnosť, s ktorou sa spája prevod alebo prechod práv a povinností, o ktorých sa koná. Jedná sa o splnenie formálnych podmienok, pričom otázkou, či tvrdené právo alebo povinnosť, ktoré mali byť prevedené skutočne prešli na iný subjekt, sa súd môže zaoberať len v rozhodnutí vo veci samej (uznesenie NS SR sp. zn. 3Obo/2/2018 zo dňa 26.07.2018, uznesenie NS SR sp. zn. 3Obo/1/2018 zo dňa 26.07.2018, uznesenie NS SR sp. zn. 8 Cdo/28/2017 zo dňa 23.08.2018). Súd teda nemá v rámci rozhodnutia o zmene strany sporu hodnotiť právne úkony z hľadiska ich platnosti, lebo by išlo o posúdenie naplnenia predpokladov právneho nástupníctva z pohľadu hmotnoprávnej úpravy, a

teda o riešenie predbežnej otázky dôležitej pre rozhodnutie vo veci samej (uznesenie NS SR sp. zn. 3Obo/2/2018 zo dňa 26.07.2018).

32. O trovách strán súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len ako „CSP“), podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalovaná bola v konaní úspešná v celom rozsahu, a preto súd priznal žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 100%. O výške trov konania bude po právoplatnosti rozhodnutia rozhodnuté samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Odvolanie musí ďalej obsahovať, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov tak, aby jeden zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).